

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Preventívne opatrenia na ochranu detí pred sexuálnym zneužívaním“ (doplňujúce stanovisko)

(2012/C 24/33)

Spravodajkyňa: **Madí SHARMA**

Európsky hospodársky a sociálny výbor sa 20. januára 2011 rozhodol podľa článku 29 písm. a) vykonávacích predpisov rokovacieho poriadku vypracovať doplňujúce stanovisko na tému

„Preventívne opatrenia na ochranu detí pred sexuálnym zneužívaním“ (doplňujúce stanovisko).

Odborná sekcia pre zamestnanosť, sociálne veci a občianstvo poverená vypracovaním stanoviska v danej veci prijala svoje stanovisko 31. augusta 2011.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 475. plenárnom zasadnutí 26. a 27. októbra 2011 (schôdza z 26. októbra) prijal 79 hlasmi za, pričom 2 členovia sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Závety a odporúčania

1.1 Európsky hospodársky a sociálny výbor dôrazne odsudzuje všetky formy sexuálneho zneužívania detí a víta záväzok Európskej komisie posilniť odhodlanie Európy bojovať proti zneužívaniu detí predložením novej smernice o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii.

1.2 EHSV v predchádzajúcom stanovisku⁽¹⁾ formuloval odporúčania k navrhovanej smernici. Hoci cieľom uvedenej smernice je prevencia, tejto otázke sa nevenuje dostatočná pozornosť. **Viacúrovňová prevencia je pre ochranu detí kľúčová.** Detské obeť sexuálneho zneužívania trpia nielen neprijateľným porušením svojich práv na fyzickú integritu, ale tiež hroznými sociálnymi, citovými a psychologickými dôsledkami počas celého svojho života. Cieľom tohto doplňujúceho stanoviska je predložiť odporúčania týkajúce sa prevencie.

1.3 EHSV v súlade s novou Lisabonskou zmluvou opätovne vyzýva všetky členské štáty a Európsku úniu, aby bezodkladne podpísali a ratifikovali Dohovor Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním⁽²⁾ a Opčný protokol k Dohovoru OSN o právach dieťaťa o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii⁽³⁾, čo by posilnilo schopnosť EÚ predchádzať sexuálnemu zneužívaniu detí.

1.4 Európska únia musí rozvíjať konzistentný a jednotný prístup k prevencii pred sexuálnym zneužívaním detí v členských štátoch. EHSV vyzýva Európsku komisiu, aby sa zasadzovala za uplatňovanie stratégie Európskej únie na prevenciu pred sexuálnym zneužívaním detí s cieľom

stanoviť pevnú víziu, prostredníctvom ktorej sa budú členské štáty usilovať o ochranu detí a posilnenie ich postavenia. Ciele stratégie by mali spadať do týchto štyroch oblastí:

1. Osveta

- osvetovo-informačné programy pre deti
- odborná príprava a podpora odborných pracovníkov a dobrovoľníkov
- odborná príprava pre médiá
- programy pozitívneho rodičovstva
- bezpečné používanie internetu

2. Presadzovanie práva a iné podporné štruktúry

- previerky
- tiesňová linka pre prípady nezvestných detí
- pohotovostný systém upozorňujúci na prípady nezvestných detí
- medzinárodný systém presadzovania práva

3. Úloha občianskej spoločnosti

- ďalšie finančné prostriedky na rozvíjanie existujúcich programov
- kampaň na zvýšenie verejného povedomia

⁽¹⁾ Stanovisko EHSV na tému „Návrh smernice Európskeho Parlamentu a Rady o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorou sa zrušuje rámcové rozhodnutie 2004/68/SVV“, Ú. v. EÚ C 48, 15.2.2011, s. 138 – 144.

⁽²⁾ Tento dohovor nepodpísali Česká republika a Lotyšsko; 15 členských štátov dohovor neratifikovalo: <http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/ChercheSig.asp?NT=201&CM=&DF=&CL=ENG>.

⁽³⁾ Česká republika, Fínsko a Írsko dohovor zatiaľ neratifikovali: http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-11-c&chapter=4&lang=en.

4. Výskum a normy

- európske informačné centrum
- názory detí
- bezpečnostné normy v oblasti internetu a odstraňovanie obsahu týkajúceho sa sexuálneho zneužívania detí

1.5 Zoznam opatrení uvedených v tomto stanovisku nie je úplný⁽⁴⁾. EHSV víta úsilie mnohých aktérov občianskej spoločnosti, najmä mimovládnych organizácií, ktoré vyvíjajú pri uplatňovaní preventívnych opatrení. Počet osvedčených postupov je príliš vysoký na to, aby sme ich tu mohli uviesť všetky, avšak sú neoceniteľnou skúsenosťou, z ktorej sa môžu ostatní poučiť. EHSV na tento účel vypracoval databázu s príslušnými údajmi⁽⁵⁾.

2. Súvislosti a ciele

2.1 Hlavným cieľom preventívnych opatrení musí byť vykonanie sexuálneho zneužívania detí. Všetky politické opatrenia sa musia opierať o Dohovor OSN o právach dieťaťa. Podľa dohovoru sa za dieťa považuje každá osoba mladšia než 18 rokov.

2.2 Sexuálne zneužívanie detí môže mať rôzne formy: incest a sexuálne zneužívanie, pornografia, prostitúcia, obchodovanie s deťmi, korupcia a sexuálny útok medzi samotnými deťmi⁽⁶⁾. Proti zneužívaniu sa musí bojovať na viacerých úrovniach: miestnej, národnej, európskej a celosvetovej. Preventívne opatrenia by však mali byť celkovo koordinované a zosúladené. Treba ich neustále monitorovať, aby zohľadňovali vyvíjajúce sa štruktúry a osvedčené postupy a aby reagovali na nové príležitosti zneužívania detí (ako napr. nové technológie).

2.3 Deti sú zvlášť zraniteľné voči všetkým formám zneužívania a častejšie sa môžu stať obeťmi všeobecných trestných činov než dospelí vrátane útoku a znásilnenia. Hoci štatistiky chýbajú, z dostupných údajov vyplýva, že asi **každé piate dieťa v Európe je obeťou sexuálneho zneužívania** aspoň raz za detstvo⁽⁷⁾. Odhaduje sa, že v 70 – 85 % prípadov je páchatelom človek, ktorého obeť pozná, a preto by preventívne opatrenia mali zohľadniť práve túto skutočnosť. Obetami sú rovnako chlapci ako aj dievčatá zo všetkých etnických skupín a komunit. Podľa niektorých výskumov sexuálne zneužívanie začína vo veku 12 – 13 rokov, avšak mnohé stratégie zamerané na prevenciu medzi deťmi sa sústreďajú na mladšie vekové skupiny. „Zraniteľné“ deti sú spravidla najviac vystavené riziku zneužívania. Patria medzi ne okrem iného deti so zdravotným

postihnutím, deti zverené do náhradnej starostlivosti, odlúčené deti a deti, s ktorými sa obchodovalo, deti, ktoré majú problém s drogami a alkoholom, deti v sociálnej núdzi a deti, ktoré už boli obeťmi zneužívania.

2.4 EÚ uznáva práva detí zakotvené v článku 3 (Zmluva o EÚ) Lisabonskej zmluvy a v Charte základných práv Európskej únie, najmä v jej článku 24, ktorý stanovuje výslovnú povinnosť zabezpečiť ochranu dieťaťa v jeho najlepšom záujme. Tieto ustanovenia sa odrazili v konkrétnej politike zameranej na podporu, ochranu a plnenie práv detí⁽⁸⁾.

2.5 EHSV víta agendu EÚ pre práva detí, ktorú nedávno uverejnila Európska komisia. Agenda vychádza zo zásad charty základných práv a práva detí sú v centre politiky v kľúčových oblastiach, vrátane bezpečnosti internetu a ochrany pred obchodovaním s deťmi.

2.6 Základným cieľom tohto stanoviska je poukázať na to, že preventívne opatrenia sú možné a mnohé zainteresované strany vyvíjajú v tejto oblasti obdivuhodné úsilie. EHSV víta úsilie mnohých aktérov občianskej spoločnosti, najmä mimovládnych organizácií, ktoré vyvíjajú pri uplatňovaní preventívnych opatrení. Počet osvedčených postupov je príliš vysoký na to, aby sme ich v tomto stanovisku mohli všetky uviesť, avšak sú neoceniteľnou skúsenosťou, z ktorej sa môžu ostatní poučiť, na ktorej môžu stavať a ktorá mobilizuje činnosť občianskej spoločnosti. EHSV na tento účel vypracoval databázu s príslušnými údajmi⁽⁹⁾.

3. Všeobecné pripomienky – Preventívne opatrenia

3.1 Preventívne opatrenia by mali byť komplexné, zamerané na dieťa a mali by sa prijímať čo najskôr pri minimálnej miere zásahu. Existuje mnoho vynikajúcich iniciatív, ktoré by sa mali podporovať. EHSV vyzýva Európsku komisiu, aby prijala a vykonávala stratégiu Európskej únie na prevenciu pred sexuálnym zneužívaním detí, ktorá by sa opierala o koordinovanú víziu vo všetkých členských štátoch, pričom jej základom by boli ciele obsiahnuté v štyroch ďalej uvedených oblastiach.

3.2 EHSV uznáva, že boj proti trestnej činnosti v oblasti sexuálneho zneužívania detí je mimoriadne náročný. Táto forma zneužívania je často neviditeľná, pretože má už vo svojej podstate tajný charakter a pretože obeť, ktoré trpia komplikovanými pocitmi hanby a strachu alebo nevedia o svojich právach, tento trestný čin málokedy oznámia. Internet a ostatné technológie poskytujú nové príležitosti pre páchatelov a pre výrobu a distribúciu detskej pornografie. Sloboda cestovania umožňuje páchatelom, aby sa zamerali na najzraniteľnejšie deti. Páchatelia sa stávajú sofistikovanejšími

⁽⁴⁾ Boli vypracované v spolupráci s Írskou alianciou práv detí, ktorá združuje viac ako 90 mimovládnych organizácií, ktorých činnosť je zameraná na zabezpečenie práv a potrieb detí v Írsku prostredníctvom kampane za úplnú implementáciu Dohovoru OSN o právach dieťaťa (www.childrensrights.ie), ako i európske mimovládne organizácie pôsobiace v tejto oblasti.

⁽⁵⁾ <http://www.eesc.europa.eu/prevent-child-abuse>.

⁽⁶⁾ Kampanň Rady Európy zameraná na zastavenie sexuálneho násilnia páchaného na deťoch www.coe.int/t/dg3/children/1in5/source/Outline_en.pdf.

⁽⁷⁾ Tamže.

⁽⁸⁾ Napr. stratégia EÚ pre mládež, ktorá uplatňuje medzisektorový prístup k otázkam mládeže a posilňuje spoluprácu pri tvorbe politik: http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/youth/ef0015_en.htm.

⁽⁹⁾ Pozri poznámku pod čiarou 6.

a organizovanejšími a mladšie deti sú vystavené rastúcemu riziku. Úradom zodpovedným za ochranu detí je oznámených približne 10 % prípadov⁽¹⁰⁾. Osoby, ktoré sexuálne zneužívajú deti, pochádzajú z najrôznejších prostredí a väčšina páchatel'ov nebola odsúdená za žiadny trestný čin v oblasti sexuálneho zneužívania⁽¹¹⁾.

3.3 Prvotná prevencia, ktorá by sa mala uplatňovať predtým, ako dôjde k zneužitiu dieťaťa, by sa mala sústrediť na najzraniteľnejšie deti, ktoré sú v súčasnosti a budúcnosti vystavené riziku zneužívania. Priame opatrenia, ako je osвета verejnosti a včasný zásah, sú iba prvé kroky; mali by sa taktiež prijať opatrenia, ktoré zabránia ďalšej škode páchanej na obeť, aby sa prelomil „kruh zneužívania“, pokiaľ k nemu dochádza. Prioritou musí byť tiež liečba páchatel'ov a potenciálnych páchatel'ov.

3.4 Hoci vo väčšine prípadov dochádza k zneužívaniu v rodine alebo v rámci komunity⁽¹²⁾, zneužívanie môže mať tiež formu mimoriadne dobre organizovanej trestnej činnosti, keď sú páchatel'mi viaceré osoby. V tejto oblasti ide o nesmierne lukratívne zisky. Obchodovanie s ľuďmi je celosvetovo tretím najrozšírenejším medzinárodným trestným činom⁽¹³⁾. Na celom svete je približne 2,5 milióna obetí obchodovania s ľuďmi⁽¹⁴⁾. Odhaduje sa, že 43 % z nich je sexuálne zneužívaných a z toho takmer polovica sú deti⁽¹⁵⁾. Sexuálne zneužívanie detí je často trestný čin, ktorý nepozná hranice, a jeho riešenie musí preto presahovať hranice jednotlivých štátov.

3.5 Zapojenie detí a mladých ľudí je rozhodujúce na to, aby boli ich názory vypočuté a aby sa začlenili do preventívnych stratégií. Mnoho takýchto iniciatív už existuje⁽¹⁶⁾. Používanie jazyka mladých ľudí nabáda deti na to, aby o tejto otázke hovorili otvorenejšie, a pomáha im prelomiť toto tabu.

4. Oblasť 1: Osveta

4.1 EHSV odporúča, aby sa všetky deti v členských štátoch zúčastnili na osvetovo-informačných programoch o sexuálnom zneužívaní detí. Je dôležité informovať deti spôsobom, ktorý je prispôbený ich veku, a umožniť im nahlas hovoriť o sexuálnom zneužívaní.

4.2 Osvetové programy sa ukázali ako primárna preventívna stratégia, ktorá mala úspech v iných oblastiach. Sú vynikajúcou príležitosťou na prevenciu a ideálnym spôsobom podporujú oznamovanie prípadov sexuálneho zneužívania. Pokiaľ je to

možné, osvetovo-informačné programy môžu byť začlenené do existujúcich programov, ako sú programy Stay safe⁽¹⁷⁾ a SPHE⁽¹⁸⁾. Programy by mali:

- zodpovedať vývinovému štádiu dieťaťa, vrátane zdravého sexuálneho vývoja, a vyhýbať sa viktimizácii s cieľom posilniť nezávislosť detí,
- byť konkrétne zamerané skôr na deti než na rodičov s mimoriadnym dôrazom na staršie deti,
- umožniť ciele prístupy v oblasti prevencie pre deti, ktoré sú najviac ohrozené,
- prepojené s mechanizmami poradenstva, podávania sťažností a oznamovania sexuálneho zneužívania, ktoré budú deťom priamo dostupné a prispôbené⁽¹⁹⁾,
- prepojené s nevyhnutnými podpornými službami, ktoré budú disponovať dostatočným počtom zamestnancov,
- byť pravidelne monitorované a hodnotené v súlade s novými osvedčenými postupmi.

4.3 EHSV vyzýva členské štáty, aby bola odborná príprava v oblasti sexuálneho zneužívania detí povinná pre všetkých odborných pracovníkov a dobrovoľníkov, ktorí pracujú s deťmi, najmä v oblastiach presadzovania práva, zdravia a vzdelávania (formálne a neformálne vzdelávanie). Svoju úlohu zohrávajú aj profesijné organizácie, odbory a sociálni partneri, ako i náboženské, športové a voľnočasové organizácie. Osoby, ktoré pracujú s detskými obeťami, by mali mať k dispozícii vhodné podporné mechanizmy, ako je pravidelná kontrola a psychologická podpora.

4.4 EHSV odporúča, aby boli médiám poskytnuté osvetové programy. Mali by byť vypracované tiež etické usmernenia týkajúce sa oznamovania prípadov sexuálneho zneužívania.

4.5 K dispozícii by mali byť programy zamerané na pozitívne rodičovstvo a rodiny, ktoré by zabránili tomu, aby došlo k sexuálnemu zneužívaniu detí. Rodičom by sa v rámci predpôrodnej starostlivosti a v pôrodniciach mali poskytovať informácie o preventívnych opatreniach.

⁽¹⁰⁾ Prejav zástupcu generálneho tajomníka Rady Európy, piate fórum EÚ o právach dieťaťa, Taliansko (november 2010): www.coe.int/t/dc/press/news/20101129_disc_sga_en.asp.

⁽¹¹⁾ Finkelhor, *The Prevention of Childhood Sexual Abuse* (2009) (Predchádzanie sexuálnemu zneužívaniu detí), s. 178.

⁽¹²⁾ Pozri poznámku pod čiarou 6.

⁽¹³⁾ ECPAT International, *Factsheet – Sex Trafficking of Children in the UK* (Informačný prehľad – Obchodovanie s deťmi na sexuálne účely vo Veľkej Británii).

⁽¹⁴⁾ MOP, *Forced Labour Statistics Factsheet* (Informačný prehľad o štatistike v oblasti nútenej práce) (2007).

⁽¹⁵⁾ Prejav Viviane Reding na tému obnoveného záväzku v oblasti práv detí (október 2010): <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/10/550&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>.

⁽¹⁶⁾ Napríklad kniha Rady Európy s názvom „Kiko a ruka“.

⁽¹⁷⁾ Program zameraný na zručnosti v oblasti osobnej bezpečnosti pre základné školy v Írsku, ktorého cieľom je predchádzať sexuálnemu zneužívaniu: www.staysafe.ie.

⁽¹⁸⁾ Osvetový program v sociálnej, osobnej a zdravotnej oblasti, ktorý bol spustený v írskych stredných školách a ktorý podporuje osobný rozvoj, zdravie a blahobyt: www.sphe.ie.

⁽¹⁹⁾ Napr. *Report by the Special Rapporteur on the sale of children, child prostitution and child pornography and by the Special Representative of the Secretary-General on Violence against Children on child-friendly counselling, complaint and reporting mechanisms* (Správa zvláštneho spravodajcu o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii a správa zvláštneho zástupcu generálneho tajomníka pre násilie páchané na deťoch o mechanizmoch poradenstva, podávania sťažností a ohlasovania sexuálneho zneužívania): <http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/16session/A-HRC-16-56.pdf>. Tiež uznesenie Hospodárskej a sociálnej rady OSN 2005/20 – Usmernenia k súdnej praxi vo veciach týkajúcich sa detských obetí a svedkov trestných činov: www.un.org/docs/ecosoc/documents/2005/resolutions/Resolution%202005-20.pdf.

4.6 EHSV podporuje iniciatívy zahŕňajúce program Európskej komisie Bezpečnejší internet⁽²⁰⁾ a siete Insafe⁽²¹⁾ a INHOPE⁽²²⁾ na podporu bezpečného používania internetu deťmi a všetkými členmi spoločnosti⁽²³⁾.

5. Oblasť 2: Presadzovanie práva a iné podporné štruktúry

5.1 EHSV odporúča zosúladiť prístup členských štátov v oblasti presadzovania práva, výmeny informácií a spolupráce policajných orgánov s registrovanými medzinárodnými organizáciami. Súčasťou toho by mali byť aj dvojstranné dohody o spolupráci, účinnejšie informačné nástroje na prenasledovanie páchateľov a lepšie mechanizmy preverovania osôb. Súdne prietahy môžu odrádzať od toho, aby sa prípady zneužívania oznamovali. Prípady sexuálneho zneužívania detí by sa mali vybavovať prioritne, aby sa zabránilo dlhým čakacím dobám. Mala by sa seriózne zvážiť možnosť viesť súdne konanie bez prítomnosti obete. V súvislosti so sexuálnym zneužívaním detí je naliehavé, aby osoby činné v trestnom konaní absolvovali vhodnú odbornú prípravu, pričom vypracovanie protokolov týkajúcich sa postupu vypočúvania umožní vyhnúť sa sekundárnej viktimizácii. Jednotné normy na európskej úrovni zabráni tomu, aby sa páchatelia pohybovali z jedného členského štátu do druhého. Nedávna operácia Europolu a ostatných orgánov s názvom „Operation Rescue“, ktorá identifikovala viac ako 200 detí⁽²⁴⁾, ukázala, že Európska únia môže ísť príkladom.

5.2 Je nevyhnutné, aby existoval koordinovaný prístup v oblasti preverovania všetkých osôb, ktoré pracujú s deťmi, aby sa odstránili slabé miesta medzi členskými štátmi. Každá osoba by sa mala povinne preveriť, či sa nedopustila trestného činu v oblasti ochrany detí. V tejto súvislosti by sa mali preveriť aj „kvalitatívne informácie“ (informácie o osobách, ktoré boli identifikované ako osoby predstavujúce pre deti riziko, ale ktoré neboli odsúdené za trestný čin sexuálneho zneužívania detí). Podobne ako vo svojom predchádzajúcom stanovisku⁽²⁵⁾ aj teraz výbor odkazuje na model ochrany verejnosti na základe spolupráce viacerých úradov⁽²⁶⁾ (*Multi-Agency Public Protection Arrangements Model*).

5.3 Európska tiesňová linka, ktorá bola zriadená v prípade nezvestných detí, je v prevádzke iba v 16 členských štátoch. Ostávajúci 11 štátov musí prijať okamžité opatrenia, aby zabezpečili dostupnosť kvalitnej tiesňovej linky⁽²⁷⁾. Táto služba

⁽²⁰⁾ http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/index_en.htm.

⁽²¹⁾ Európska sieť informačných centier na podporu bezpečného a zodpovedného používania internetu mladými ľuďmi: www.saferinternet.org.

⁽²²⁾ Iniciatíva, ktorá umožňuje anonymne oznámiť internetový materiál s obsahom sexuálneho zneužívania detí: www.inhope.org.

⁽²³⁾ Podobnú iniciatívu vedie belgická mimovládna organizácia Child Focus.

⁽²⁴⁾ *More than 200 children identified and rescued in a worldwide police operation* (Viac ako 200 detí identifikovaných a zachránených počas celosvetovej policajnej operácie): <https://www.europol.europa.eu/content/press/more-200-children-identified-and-rescued-worldwide-police-operation-465>.

⁽²⁵⁾ Ú. v. EÚ C 317, 23.12.2009, s. 43 – 48.

⁽²⁶⁾ Model používaný vo Veľkej Británii, ktorý zahŕňa viacero úradov zodpovedných za hodnotenie a vedenie páchateľov sexuálnych trestných činov v komunite.

⁽²⁷⁾ http://www.missingchildreneurope.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=46:news01&catid=1:latest-news&20Itemid=68.

musí mať k dispozícii vhodné zdroje a musí byť prepojená s nevyhnutnými podpornými službami. Malo by sa tiež uvažovať o rozšírení tejto služby mimo EÚ.

5.4 Hoci v jednotlivých členských štátoch⁽²⁸⁾ existujú účinné pracovné modely, EHSV odporúča, aby sa vytvoril koordinovaný celoeurópsky pohotovostný systém upozorňujúci na prípady nezvestných detí, podobne ako je systém Amber Alert v Spojených štátoch⁽²⁹⁾.

5.5 EHSV opätovne vyzýva, aby sa vytvoril medzinárodný orgán na presadzovanie práva, ktorý bude zodpovedný za vyšetrovanie sexuálneho zneužívania detí na celom svete, identifikáciu obetí a trestné stíhanie páchateľov⁽³⁰⁾.

6. Oblasť 3: Úloha občianskej spoločnosti

6.1 Za predchádzanie sexuálnemu zneužívaniu detí je zodpovedný každý jednotlivec spoločnosti. EHSV odporúča, aby vládne agentúry a občianska spoločnosť naďalej spolupracovali pri uplatňovaní preventívnych opatrení v oblasti zneužívania detí. EHSV podporuje iniciatívy, ako je iniciatíva Rady Európy s názvom „Každé piate“⁽³¹⁾ a pravidlo „Tu sa ma nedotýkaj“⁽³²⁾. Na úrovni mimovládnych organizácií sú významnými príkladmi činnosti občianskej spoločnosti kampaň „Stop It Now!“⁽³³⁾ a špecifické kampane ako „Cut Them Free“ charitatívnej organizácie Barnardo's UK⁽³⁴⁾, „Stop Sex Trafficking of Children and Young People“⁽³⁵⁾ organizácie ECPAT International a spoločnosti The Body Shop.

6.2 Zamestnávateľia, odbory a ostatné organizácie občianskej spoločnosti majú dôležitú povinnosť, aby na pracovisku stanovili jasné normy, na základe ktorých nebude možné tolerovať sexuálne zneužívanie detí⁽³⁶⁾. Pokiaľ ide o zamestnávateľov, boj proti tomuto trestnému činu je sociálnou zodpovednosťou podniku. Významnú úlohu zohrávajú aj priemyselné odvetvia, ako je cestovný ruch a hotelierstvo⁽³⁷⁾. EHSV navrhuje, aby organizácie podpísali vyhlásenie o hodnotách, ktoré už skôr navrhol EHSV⁽³⁸⁾ a ktoré je obsiahnuté v databáze osvedčených

⁽²⁸⁾ Napr. belgický systém Child Alert: www.childalert.be.

⁽²⁹⁾ www.amberalert.gov.

⁽³⁰⁾ Pozri poznámku pod čiarou 1.

⁽³¹⁾ EHSV súhlasil, že preloží dokumenty používané v kampani Rady Európy do rôznych jazykov.

⁽³²⁾ http://www.coe.int/t/dg3/children/1in5/default_fr.asp a <http://www.onnetouchepercasi.org/>.

⁽³³⁾ Kampaň vo Veľkej Británii a v Írsku riadi Nadácia Lucy Faithfull na predchádzanie sexuálnemu zneužívaniu detí (www.stopitnow.org.uk a www.lucyfaithfull.org).

⁽³⁴⁾ www.barnardos.org.uk/get_involved/campaign_form/cutthemfree.htm.

⁽³⁵⁾ V rámci tejto celosvetovej kampane bolo v EÚ zozbieraných 2,3 milióna podpisov (22. júna 2011).

⁽³⁶⁾ Opčný protokol o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii, článok 3.

⁽³⁷⁾ Napr. sieť hotelov Accor a Svetová organizácia pre cestovný ruch.

⁽³⁸⁾ Stanovisko EHSV na tému „Ochrana detí pred cestujúcimi páchateľmi sexuálnych trestných činov“, príloha 1 (Ú. v. EÚ C 317, 23.12.2009, s. 43 – 48).

postupov v členských štátoch zostavenej výborom. EHSV⁽³⁹⁾ pripomína, že sú dôležité ďalšie finančné prostriedky, aby sa rozšírili a rozvíjali programy, ktoré budú mať na starosti partneri z občianskej spoločnosti.

6.3 Malo by sa začať s celosvetovou kampaňou na informovanie verejnosti o oznamovaní prípadov sexuálneho zneužívania detí, popri ktorej by bola vytvorená bezplatná medzinárodná tiesňová linka a on-line mechanizmus oznamovania prípadov sexuálneho zneužívania⁽⁴⁰⁾. Tento systém by mohol fungovať podobne ako sieť, ktorú poskytuje Child Helpline International. Táto služba by mala mať k dispozícii vhodné zdroje a mala by byť prepojená s nevyhnutnými podpornými službami.

6.4 Občianska spoločnosť a vlády môžu zvýšiť informovanosť o problematike sexuálneho zneužívania detí a prispieť k vytváraniu kultúry prevencie tak, že budú aktívne propagovať Svetový deň prevencie týrania a zneužívania detí, ktorý si každoročne pripomíname 19. novembra⁽⁴¹⁾.

7. Oblasť 4: Výskum a normy

7.1 EHSV vyzýva na intenzívnejší výskum, aby sa vyriešil nedostatok údajov o sexuálnom zneužívaní detí, získal jasnejší obraz o profile obetí a páchatel'ov a vymieňali osvedčené postupy. V súčasnosti väčšinu údajov poskytujú orgány činné v trestnom konaní. Malo by sa zriadiť európske informačné centrum, ktoré by poskytovalo informácie o výskume v oblasti zneužívania detí, politike a praxi podobne, ako je to v prípade National Child Protection Clearinghouse

v Austrálii⁽⁴²⁾ alebo Child Welfare Information Gateway v Spojených štátoch⁽⁴³⁾. Nadviazalo by na činnosť jednotlivých projektov, ako je napríklad European Online Grooming Project alebo na prácu uskutočnenú na úrovni jednotlivých štátov, ako je napríklad Child Focus Belgium⁽⁴⁴⁾. Spoločné celoeurópske definície by pomohli pri výmene údajov a zlepšení ich porovnateľnosti.

7.2 Výskum v oblasti sexuálneho zneužívania detí by **mal zahŕňať aj názory detí**⁽⁴⁵⁾.

7.3 EHSV vyzýva, aby sa na celoeurópskej úrovni jasne definovali bezpečnostné normy v oblasti internetu. V súvislosti s výrokom „podnietiť poskytovateľov internetových služieb, aby na dobrovoľnej báze vypracovali kódexy správania a usmernenia pre blokovanie prístupu na takéto internetové stránky“⁽⁴⁶⁾ by chcel EHSV zdôrazniť, že prioritou musí byť odstránenie obsahu pri zdroji a iba tam, kde to nie je možné (mimo EÚ), zablokovať prístup k týmto stránkam. V rámci EÚ by malo ísť o zákonnú požiadavku, ak sa priemysel, poskytovatelia internetových služieb, hospodárske a finančné subjekty, ako napr. spoločnosti vydávajúce kreditné karty, zaväzujú skutočne bojovať proti tomuto zneužívaniu. EHSV vyzýva poskytovateľov sociálnych sietí, aby sa zaviazali dodržiavať „Bezpečnejšie zásady využívania sociálnych sietí v EÚ“ (2009)⁽⁴⁷⁾.

7.4 EHSV žiada Európsku komisiu, aby koordinovala činnosti a zabezpečila tak jednotný prístup v celej EÚ.

V Bruseli 26. októbra 2011

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Staffan NILSSON

⁽³⁹⁾ Pozri poznámku pod čiarou 1.

⁽⁴⁰⁾ Pozri poznámku pod čiarou 25.

⁽⁴¹⁾ http://www.woman.ch/index.php?page=children_19nov&hl=en.

⁽⁴²⁾ www.aifs.gov.au/nch.

⁽⁴³⁾ www.childwelfare.gov/index.cfm.

⁽⁴⁴⁾ www.stopchildporno.be.

⁽⁴⁵⁾ Článok 12 Dohovoru o právach dieťaťa.

⁽⁴⁶⁾ Pozri poznámku pod čiarou 1.

⁽⁴⁷⁾ http://ec.europa.eu/information_society/activities/social_networking/docs/sn_principles.pdf.